

Ungdomars berusningsdrickande- Vem, var och med vilka?

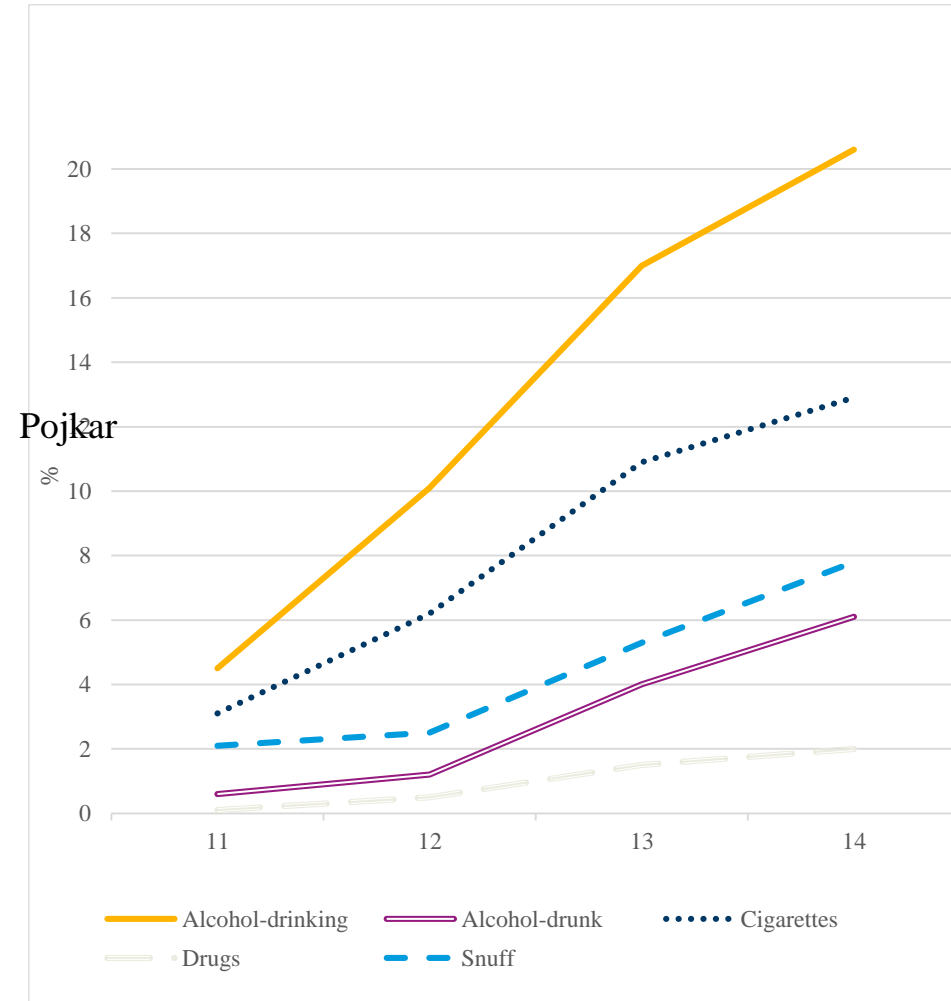
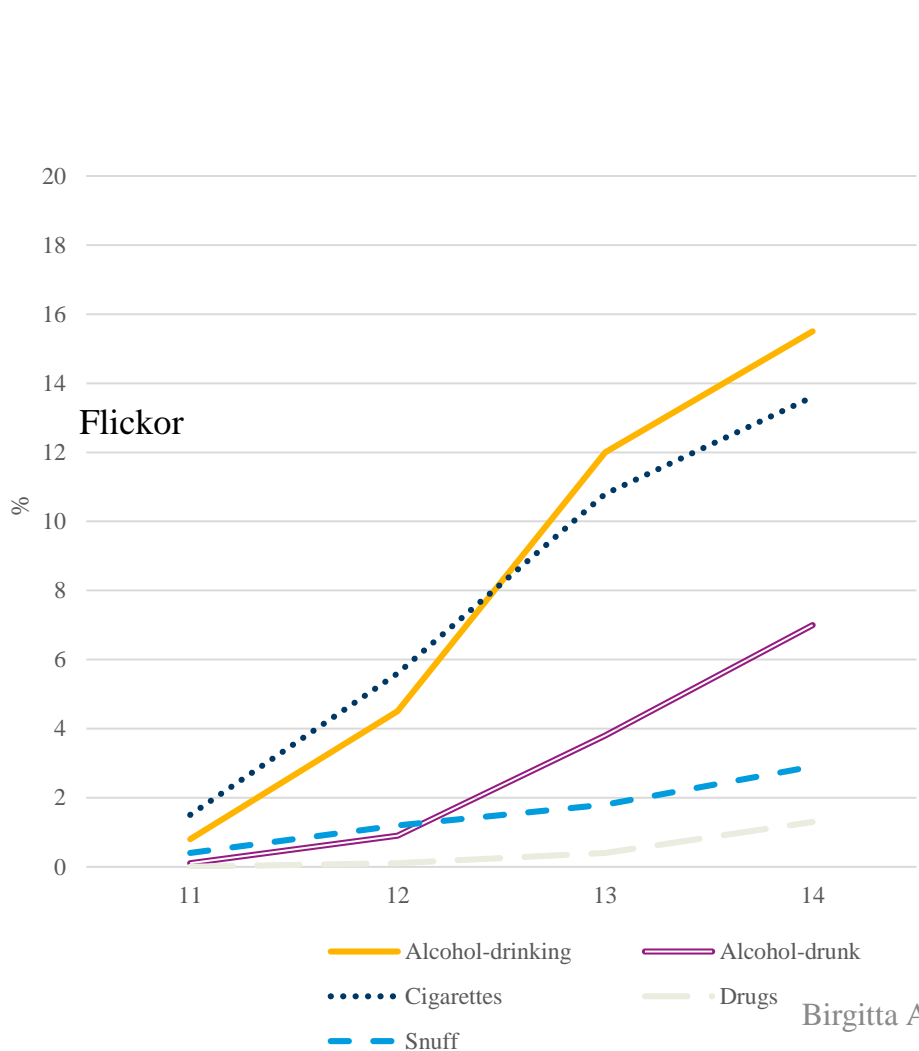
L O R D I A

Longitudinal Research on Development In Adolescence

TIDIG DEBUT

- Lägsta siffrorna för årskurs-9-elevens bruk av tobak, alkohol och narkotika sedan nationella drogvaneenkäterna startade
- Vad vet vi om de som har tidig substansdebut och om platsens betydelse

Vägen in: De första stegen...

Rangordning av prediktorer för tidig debut (t.o.m. 14 år)

- ❑ Av c:a 25 undersökta faktorer föll totalt 5 ut:
 - *Tillgänglighet* till respektive substans
 - Två biopsykologiska: *Nyhetssökande* och *beteendeproblem*
 - Två familjefaktorer: *Upplevda föräldranormer* ang. substanser, samt *familjekonflikter*
 - Två kamratfaktorer: *Ute på kvällarna* med kompisar, samt *kompisars substansbruk* och *beteendeproblem*

- ❑ Primära prediktorer
 - Tobak: Tillgänglighet
 - Alkoholdrickande: Upplevda föräldranormer
 - Berusningsdrinkande: Beteendeproblem
 - Drogbruk: Beteendeproblem

- ❑ Kamratfaktorerna bidrar, men spelar fortfarande mindre roll än t.ex. familjefaktorerna. Ökar troligen sedan under tonåren.

	Tobacco use		Alcohol use		Alcohol drunk		Drugs use	
	R ² = 0,52		R ² = 0,47		R ² = 0,51		R ² = 0,40	
	Step	OR	Step	OR	Step	OR	Step	OR
Availability of the substance (i.e. tobacco, alcohol or drug)	1	15.9	4	2.53	-	-	2	24.77
Novelty seeking	5	1.10	2	1.30	-	-	-	-
Delinquent behaviour	3	10.3	3	7.78	1	23.7	1	46.55
Parents perceived approval of use	2	5.6	1	10.51	2	8.67	-	-
Family conflict	-	-	-	-	3	1.28	-	-
Out with friends	4	1.33	5	1.22	-	-	-	-
Substance use & problem behaviour among peers	6	1.05	-	-	-	-	-	-

BERUSNINGSDRICKANDE

Table 1. *Frequencies of alcohol drunkenness during past year for the total study population and by gender.*

	Total, n=1,339 n (%)	Girls, n=687 n (%)	Boys, n=652 n (%)
No experience	1,076 (80.4)	545 (79.3)	531 (81.4)
Some occasion past year	100 (7.5)	54 (7.9)	46 (7.1)
Several times past year	120 (9.0)	65 (9.5)	55 (8.4)
About once every month	19 (1.4)	12 (1.7)	7 (1.1)
More than once every month	18 (1.3)	11 (1.6)	7 (1.1)
Every week	6 (0.4)	0	6 (0.9)

VEM

- Delinkvens är primär faktor

TILLSAMMANS MED VILKA?

- Vanligast berusa sig med kompisar i samma ålder, som också var berusade
- Ibland blandning av gamla och nya kompisar
- Ovanligt att berusa sig tillsammans med vuxna, ex. föräldrar

N=1355	Total (%)	Girls 687 (%)	Boys 652 (%)	p
Same age peers	238(17.6)	133 (19.4)	105 (16.1)	.06
Girlfriend / boyfriend (romantic partner)	50 (3.7)	36 (5.2)	14 (2.0)	.004
Sibling	21 (1.5)	8 (1.2)	13 (1.9)	.20
Family (including parents)	16 (1.2)	6 (0.9)	10 (1.5)	.28

VAR

- Vanligaste platsen för ungdomars berusningsdrickande är hemmen, utan närvarande vuxna.
- Egna hemmet, kompisars eller äldre syskon/kompisars hem
- Berusning i hemmen utan närvarande vuxna är vanligast och skiljer sig inte från berusning i stort, varken i frekvens eller negativa konsekvens

	n =263	% of all 1,355	% of drunk 263	Collapsed categories	Total, n= 1,355 (%)	Girls, n= 687 (%)	Boys, n= 652 (%)	P (Chi-2)
a. Home with adult present	27	2.0	10.3	a+b. In own or friend's home with adult present	59 (4.4)	30 (4.4)	29 (4.4)	0.96
b. Friend's home with adult present	53	3.9	20.2					
c. Home without adult present	83	6.1	31.6	c+d. In own or friend's home without adult present	216 (15.9)	118 (17.2)	98 (15.0)	0.19
d. Friend's home without adult present	182	13.4	69.2					
e. Pub, restaurant	13	1.0	4.9		13 (0.9)	7 (1.0)	6 (0.9)	0.76
f. Social event – leisure club activity	28	2.1	10.6	f+g. In connection with school and leisure club activities	29 (2.1)	7 (1.0)	22 (3.4)	0.002
g. Social event – school activity	5	0.4	1.9					
h. Outdoor meeting-place (e.g. outside commercial venues, city centres)	32	2.4	12.2	h-j. Outdoor. hidden or other meeting places	125 (9.2)	72 (10.5)	53 (8.1)	0.22
i. Hidden places, (e.g. parks, streets)	90	6.6	34.2					
j. Other places	40	3.0	15.2					

VAR

- De som berusade sig i hemmen uppgav ett större förmodat föräldramedgivande, dock inte signifikant
- Dock visade de som berusat sig i olika utomhusmiljöer signifikant fler negativa konsekvenser

VAR

- De som hade berusat sig i utomhusmiljöer hade i högre utsträckning berusat sig vid fler tillfällen föregående år (dock behöver de inte ha varit utomhus vid alla tillfällena)

BERUSNING

- *”Vi har så kul!*
- *”det är kul att vara så full att så att man kommer ihåg kvällen, för då har man ju roligt, man kan kontrollera sig själv. Det är inte kul att bli så full att man knappt kan stå på benen och man bara vinglar runt överallt ”*

- *”Ja. Var nånstans festar man?*
- *Ja, hos folk...vid sjön...eh...man kan va ute på stan...ja...fast oftast är jag hemma hos nån.*
- *Ja. Är det alltså någon...är föräldrarna hemma hos den personen då?*
- *Nä, oftast inte.*
- *Vet föräldrarna om?*
- *Det tror jag att dom gör. Men jag är inte helt säker.”*

- *”Ja, jag ser till och bara bjuda dom närmsta gör jag och sen så ber jag dom kanske ta med två kompisar så att det blir några stycken*
- *Hur många var det när ni var hemma hos dig?*
- *15, 20 stycken ungefär*
- *Hus? Och man kan va i hela huset eller?*
- *Nä, när jag hade fest så stängde jag av nerevåningen gjorde jag. För där har vi mitt sovrum och mammas och pappas sovrum och sånt. Så vi var bara på övervåningen”*

- *”ja man ska ju inte vara FULL egentligen, man ska inte ha ..., man ska veta var gränsen ska gå, hur mycket man klarar och sen ska man inte ... man ska i alla fall kunna ha ta tag i saker, det tycker jag”*

- *”Jag vill inte dricka när jag inte har planerat att dricka och inte planerat hur mycket jag ska dricka. För när du börjar dricka så tänker du ju inte så klart ”*

*”- jag har en sån grej, ”nu dricker jag inte mer”,
då slutar jag att dricka, då känner jag att jag
börjar bli lite mer normal, då kan jag börja
dricka igen*

- sån är inte jag

- hon har ingen gräns, hon bara häver i sig

- ja..

*- jag har sagt att jag ska ha koll på henne
nästa gång vi festar ”*

- *”Jag kollar alltid till mina kompisar. Det finns alltid någon som dricker lite mindre och har koll på de andra så de inte dricker för mycket. En kompis blev för full, vi fick bära honom hemåt, jag vet inte hur långt vi orkade, sen ringde jag min kusin som kom ock hämtade oss med bil”*

SAMMANFATTNING

- **När:** Ej jämföra aktuella åldersgruppen med äldre ungdomar
- **Vem:** multifaktoriella faktorer, delinkvens primär faktor vid berusning
- **Var:** platsen bör ses mer än enbart som en bakgrundsfaktor.
- **Med vilka:** tillsammans med kamrater i samma ålder, kamrater som lärt sig att berusningsdricka
- **Varför:** sociala medier, osäkerhet, tillgänglighet till hemmaarenor, ökad möjlighet till kontroll
- **Hur:** viktig ta del av ungdomars egna upplevelser av ruset

RELEVANS

- Ungdomars kontroll och planering över berusningen är viktiga faktorer, hur/vem lär ungdomar att berusa sig?
- Multifaktoriella förklaringar av tidig debut i substansbruk och berusningsdrickande leder till behov av att utveckla nya, flerfaktoriella interventioner

TACK

Abir@ju.se

L o R D I A

Longitudinal Research on Development In Adolescence

JÖNKÖPING UNIVERSITY